

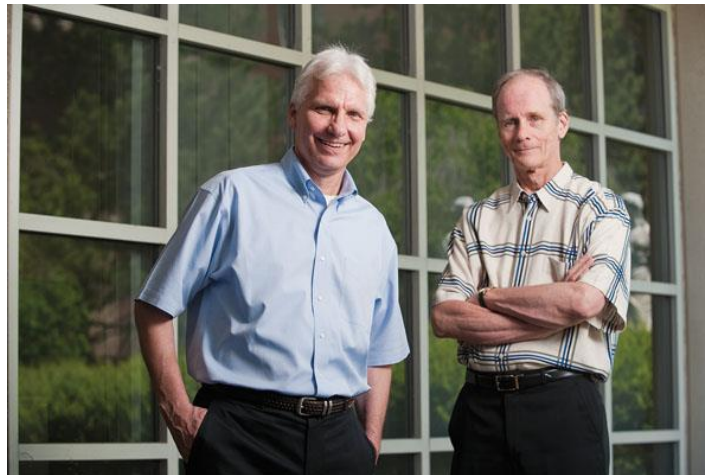
ZELF-DETERMINATIE THEORIE EN PSYCHISCH WELZIJN

Prof. Dr. Inge Antrop
Dr. Katrijn Brenning
MSc. Lana De Clercq
Prof. Dr. Sarah De Pauw
Ph.D. Lisa Dieleman
Prof. Dr. Patrick Luyten
Ph.D. Elien Mabbe
Dr. Tinneke Moyson
Prof. Dr. Peter Prinzie
Prof. Dr. Bart Soenens
Ph.D. Beatrijs Vandenkerckhove
Dr. Stijn Van Petegem
Prof. Dr. Maarten Vansteenkiste

**EEN BLIK VANUIT DE ZELF-DETERMINATIE THEORIE OP
HET PSYCHOLOGISCH WELZIJN VAN KINDEREN EN
JONGEREN: HET BELANG VAN BEHOEFTEBEVREDIGING IN
TYPISCHE EN ATYPISCHE ONTWIKKELING**

ZDT EN PSYCHISCH WELZIJN

Zelf-Determinatie Theorie

Prof. Richard Ryan
(Australian Catholic University)

Prof. Edward Deci
(University of Rochester, NY)

ZDT EN PSYCHISCH WELZIJN

De psychologische basisbehoeften

Behoeftte aan

Autonomie

Behoeftte aan

Ver**B**ondenheid

Behoeftte aan

Competentie

ABC van de ZDT

-> Praktisch inzetbaar

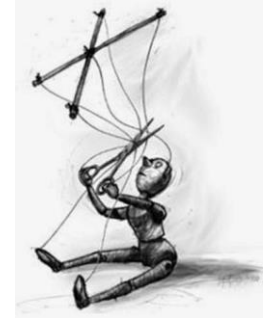
ZDT EN PSYCHISCH WELZIJN

De psychologische basisbehoeften

Autonomie

De ervaring jezelf te mogen zijn en vrijwillig te mogen handelen, denken en voelen; ervaring van keuze en psychologische vrijheid

-> van kleutertijd tot volwassenheid

Ver**B**ondenheid

Evaring van een warme, hechte en authentieke band met anderen, voor anderen zorg dragen en geliefd worden

Competentie

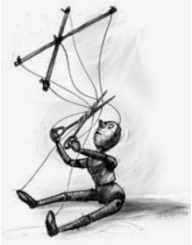
Het gevoel hebben bekwaam te zijn om een activiteit uit te voeren, gewenste doelen te bereiken en de eigen vaardigheden te ontplooiën

=> Bij ons allen aanwezig; kinderen, jongeren, ouders en zorgverstreker

ZDT EN PSYCHISCH WELZIJN

Autonomie

Ver**B**ondenheid

Competentie

Psychisch welzijn

ZDT EN PSYCHISCH WELZIJN

Een aantal thema's onderbelicht..

-> De verklarende rol van noodfrustratie als kritisch mechanisme voor de effecten van persoonlijkheid op depressieve symptomen bij adolescenten

-> De impact van noodondersteuning en noodfrustratie bij ouders in de opvoeding van kinderen en jongeren met een beperking (autisme en cerebrale parese)

-> De rol van behoefte-ondersteunende opvoeding bij emotieregulatie in de algemene en klinische populatie

EMOTIEREGULATIE: HET BELANG VAN EEN BEHOEFTE- ONDERSTEUNDE OPVOEDING

Dr. Katrijn Brenning, Prof. Dr. Inge Antrop, Prof Dr. Maarten Vansteenkiste,
Dr. Stijn Van Petegem, Prof. Dr. Bart Soenens

EMOTIE-REGULATIE

(ROTH, ASSOR, NIEMIEC, RYAN & DECI, 2009)

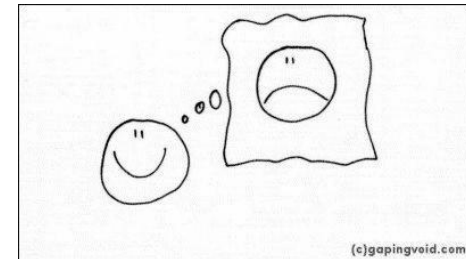
– Disregulatie

Intense ervaring van emoties, overweldigd worden door emoties (uitbarstingen, impulsiviteit), maar geen capaciteit om te regelen (niet kunnen stoppen met huilen, ontploffen), emoties gaan met jou aan de haal

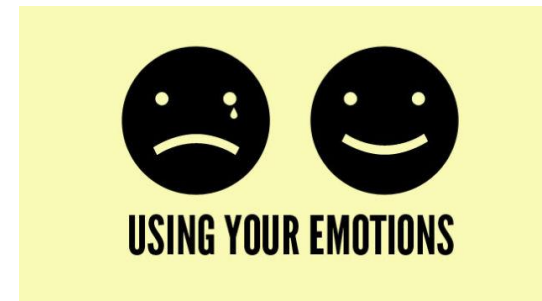
– Suppressie

Onderdrukking, minimaliseren of vermijden van de ervaring van negatieve emoties, emoties de kop indrukken, doen alsof het gevoel er niet is.

– Integratie

Open interesse, exploratie van de eigen emotionele staat, aanvaardende niet-veroordelende houding tov emoties, capaciteit om te leren uit emoties voor toekomstig gedrag

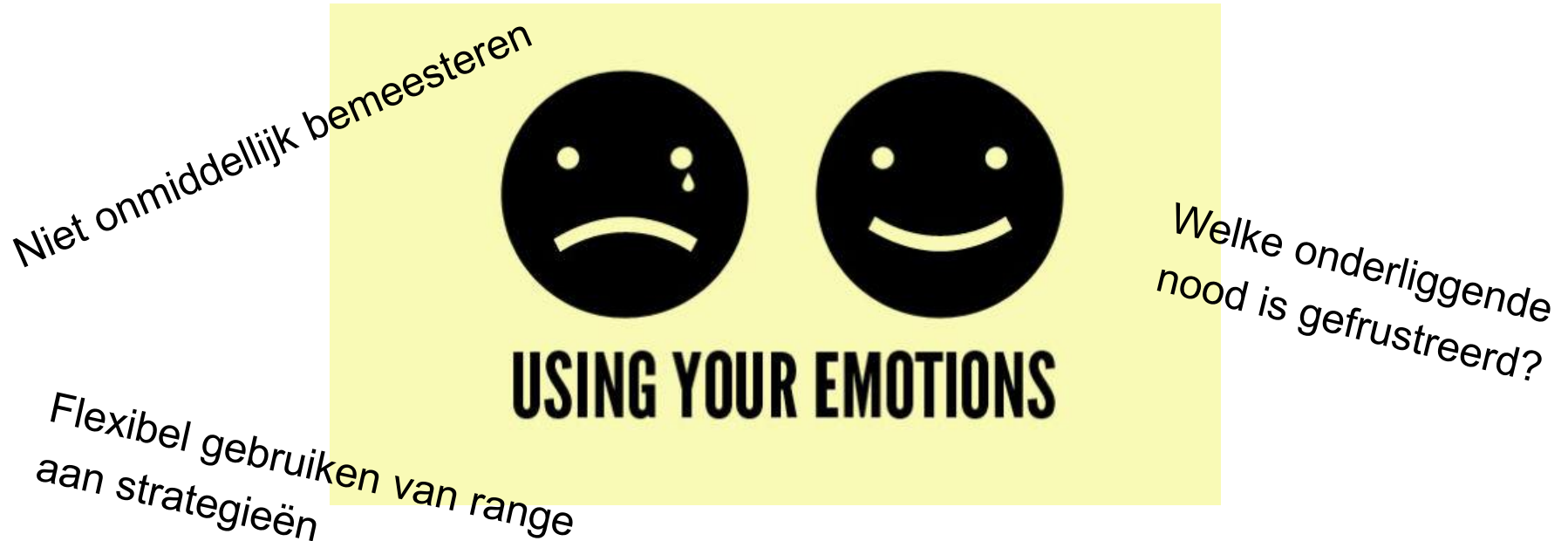

EMOTIE-REGULATIE

(ROTH, ASSOR, NIEMIEC, RYAN & DECI, 2009)

– Integratie

Open interesse, exploratie van de eigen emotionele staat, aanvaardende niet-veroordelende houding tov emoties, capaciteit om te leren uit emoties voor toekomstig gedrag

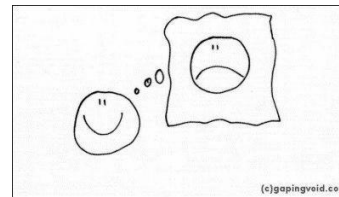
-> DOEL studie: Hoe kan opvoeding integratieve ER bevorderen?

AUTONOMIEONDERSTEUNING (SOENENS ET AL., 2007)

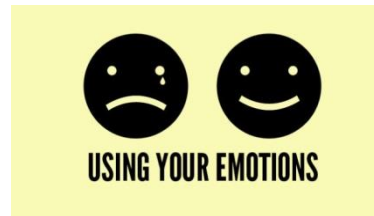
Autonomie-ondersteunende opvoedingsgedragingen

- Empathie
- Keuze
- Rationale

psychisch welzijn

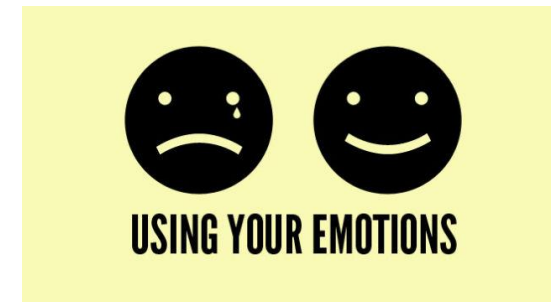
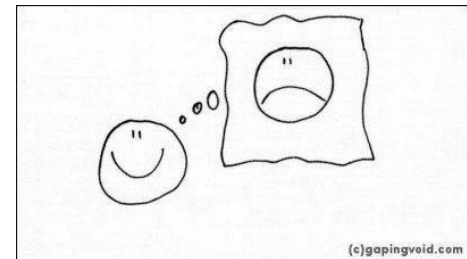
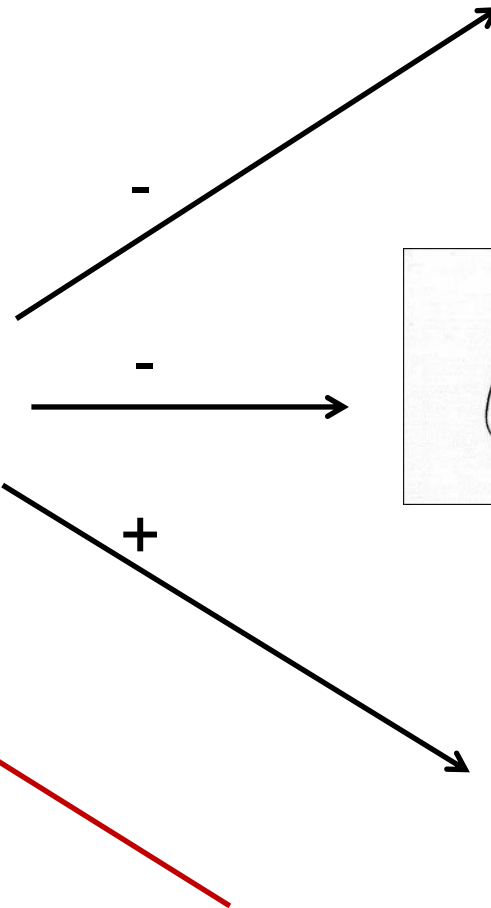
(Joussemet, Mageau, & Koestner, 2014)

Morris et al. (2007, p. 371): *'There is little research on the impact of parenting styles on adolescents' ER and longitudinal studies examining links between parenting and ER over time are greatly needed.'*

EMOTIE-REGULATIE

**Autonomie-ondersteunende
opvoedingsgedragingen**

STUDIE 1

Brenning, K., Soenens, B., Van Petegem, S., & Vansteenkiste, M. (2015). Perceived Maternal Autonomy-support and Early Adolescent Emotion Regulation: A longitudinal Study. *Social Development*.

– **311 adolescenten (9-14 jaar, $M = 12.04$)**

ER tijdens de adolescentie (Romeo, 2013; Morris, 2007)

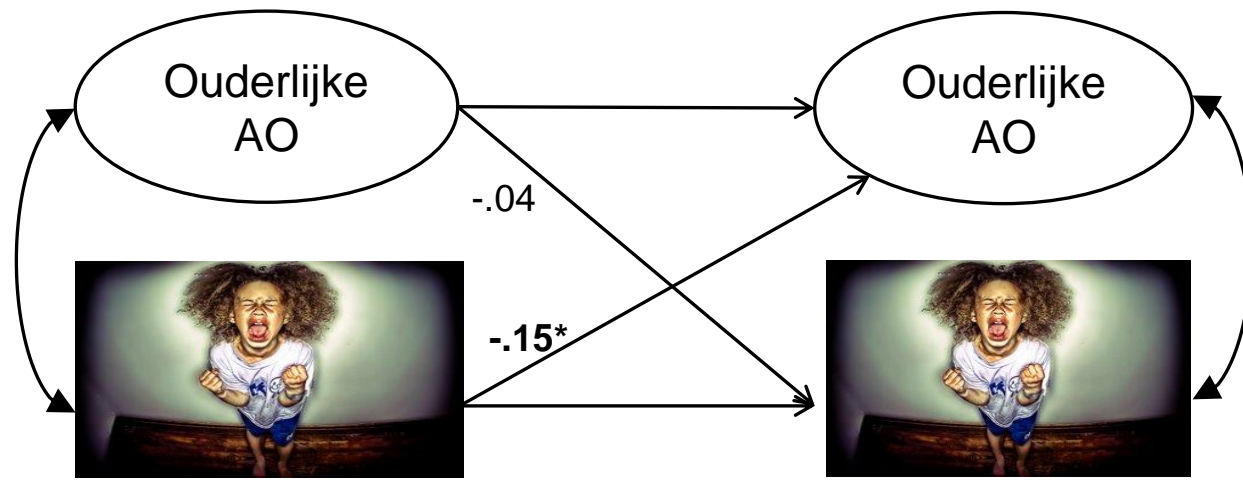
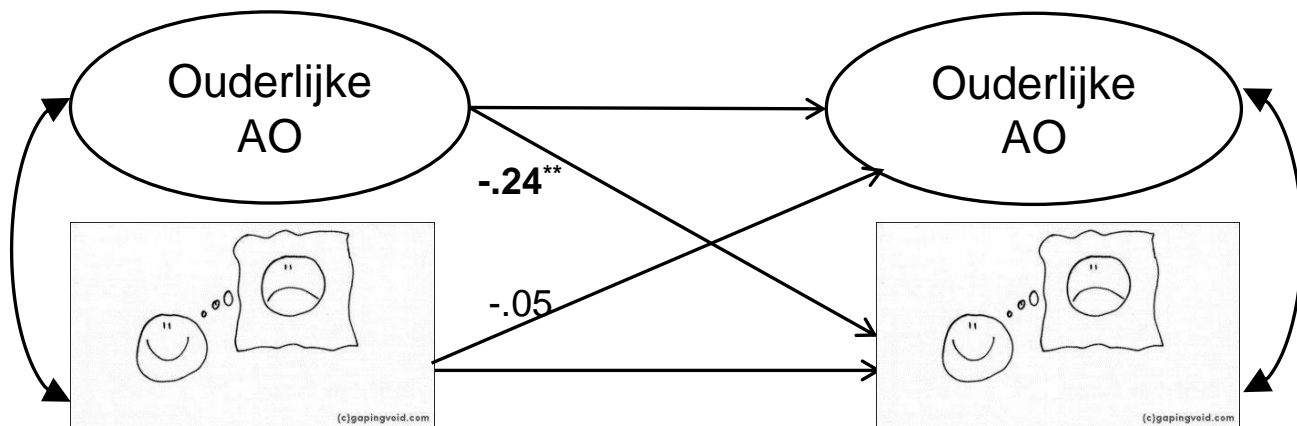
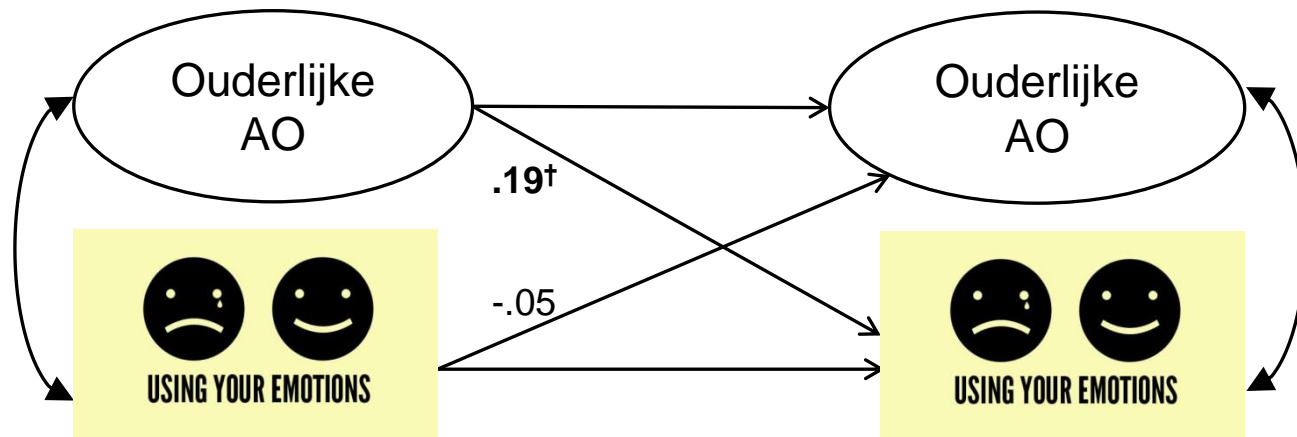
– **Algemene populatie**

– **Longitudinaal (interval: 1 jaar)**

– **AO, ER, depressie en eigenwaarde**

Tijdstip 1

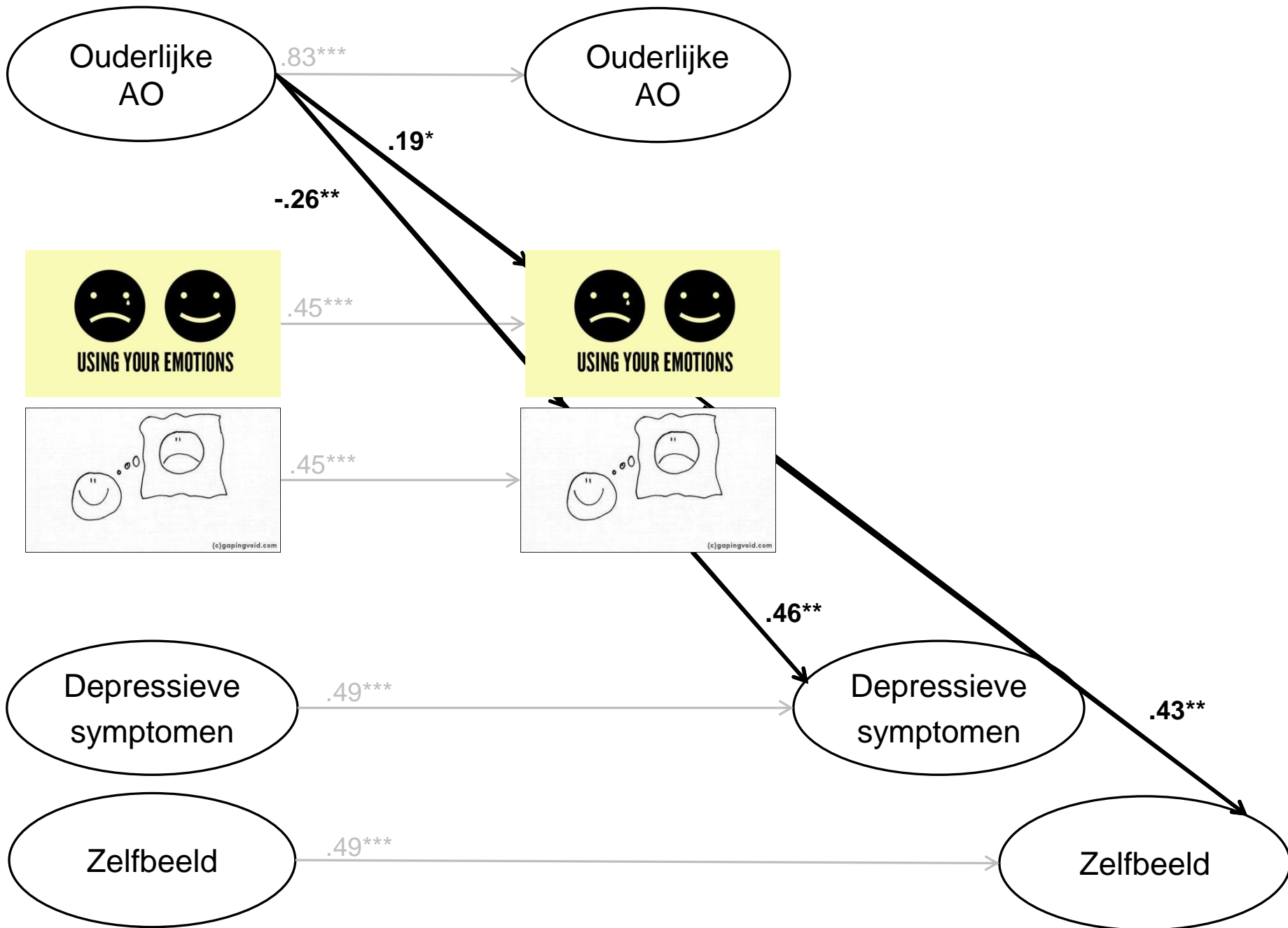
Tijdstip 2

Tijdstip 1

Tijdstip 2

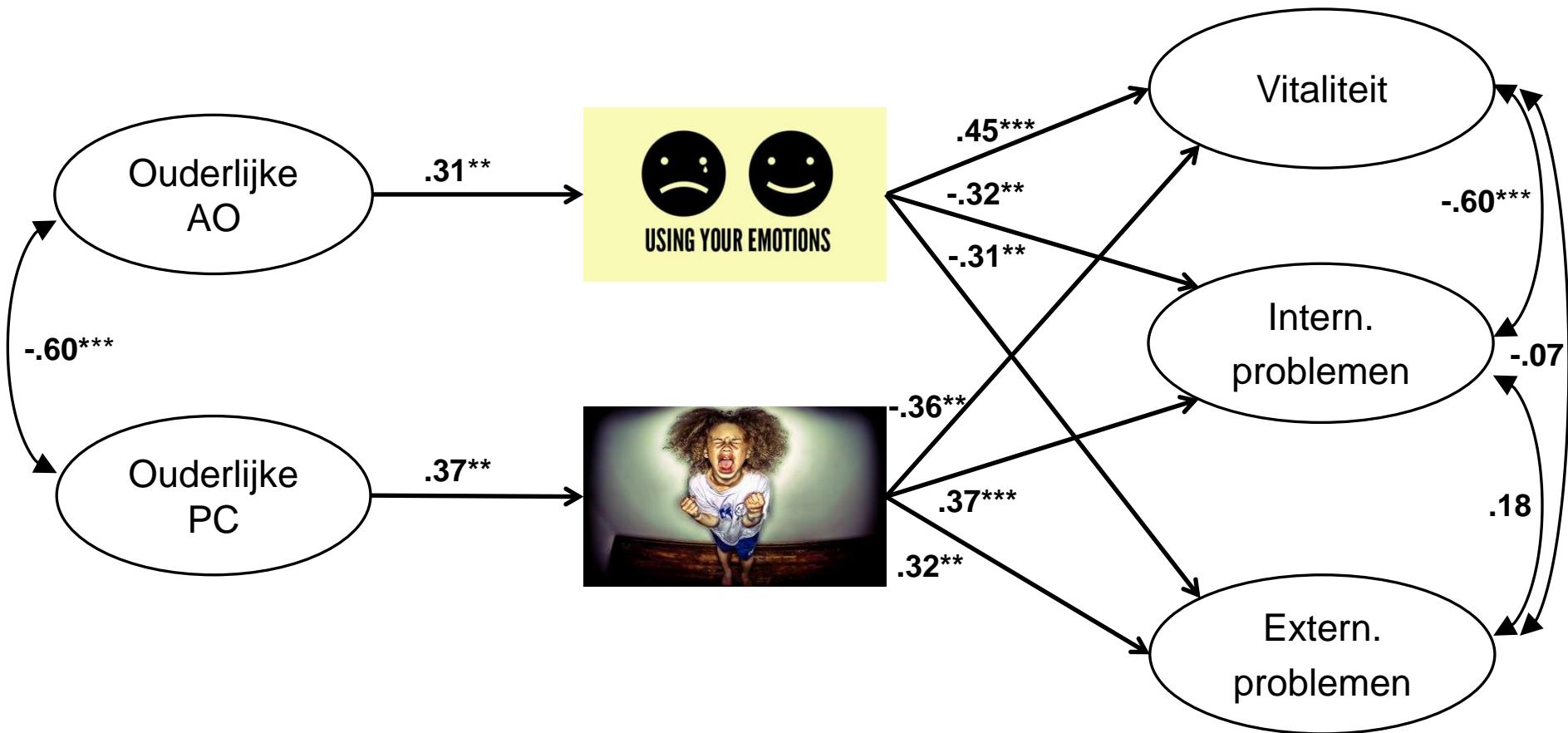
Tijdstip 2

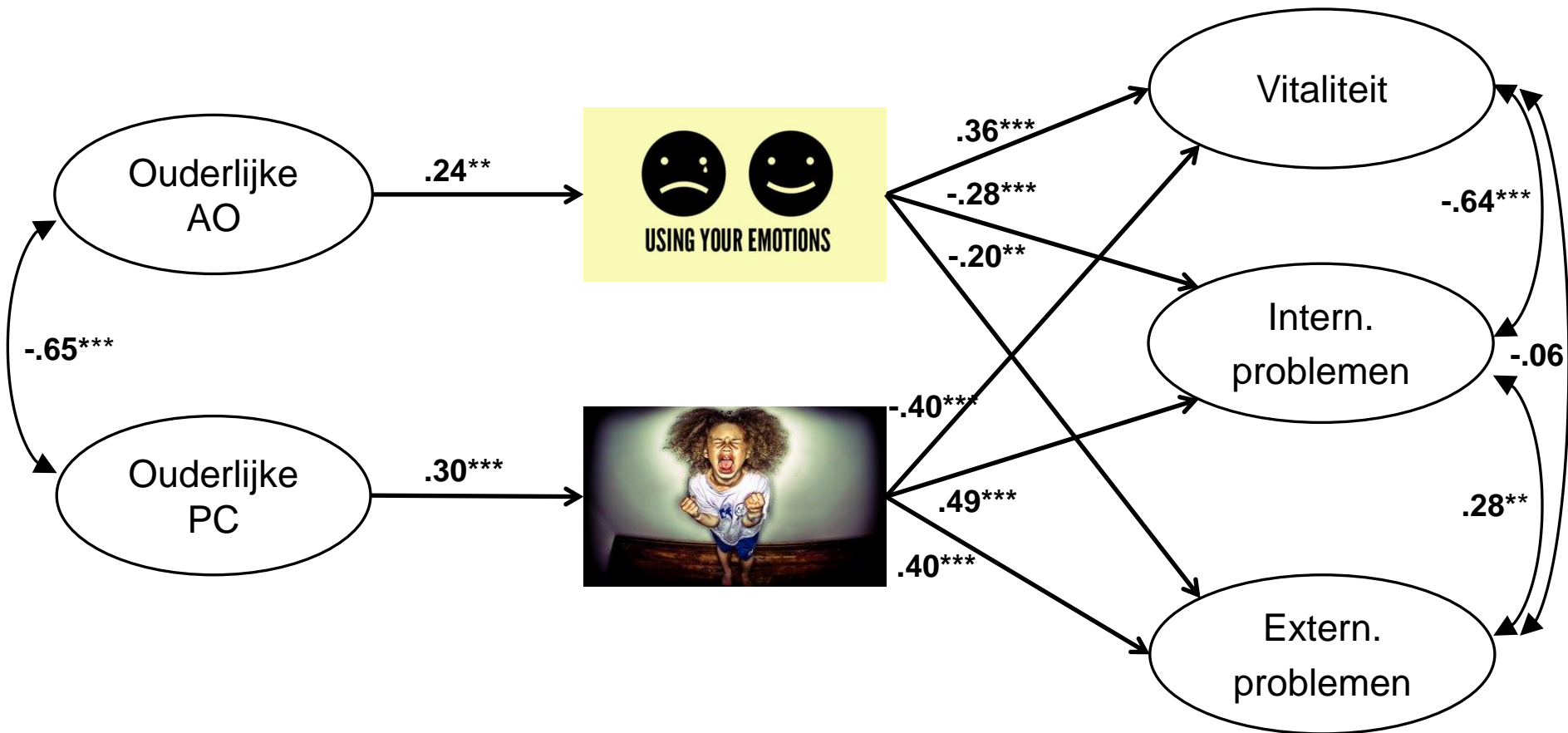
STUDIE 2

- **Adolescenten klinische populatie**
 $N = 65$, 12-18 jaar, $M = 15.73$
- **Adolescenten algemene populatie**
 $N = 86$, 12-18 jaar, $M = 15.10$
- **Cross-sectioneel**
- **AO én PC, ER, PP, vitaliteit**

CFI = 1.00, RMSEA = 0.00, Chi²/df = 6.29/9, SRMR = .06

CFI = 0.99, RMSEA = 0.05, Chi²/df = 11.78/9, SRMR = .05

Verder onderzoek...

- Steekproef
- Rol moeder en vaders
- Verschillende informanten

LT Doel...

Interventie-onderzoek AO en ER

Klinische implicaties

- AO zit nog niet zo vaak vervat in opvoedingsprogramma's (ref. boek How2Talk2Kids)
- Opvoeding is een belangrijke factor wanneer je preventief en klinisch werkt rond emotieregulatie.
- Ouders en ER tijdens de adolescentie
- Als je specifiek werkt rond ER kan het interessant zijn de 3 basisnoden in rekening te brengen
- Als therapeut: oog voor de noden van cliënt, ouder en jezelf als therapeut (+ ouder voor jongere)

Hartelijk dank.

Katrijn Brenning

Post-doctoraal onderzoeker

Klinisch psycholoog

UNIVERSITEIT GENT, VAKGROEP
ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE

E katrijn.brenning@ugent.be

T +32 9 264 64 15

www.ugent.be

Ghent University

@ugent

Ghent University